

ILVO

SOCIO-ECONOMISCHE ONDERZOEKSCEL VISSERIJ

**Instituut voor Landbouw en
Visserijonderzoek**

**Eenheid: Dier - Visserij
Eenheid: Landbouw en Maatschappij**

Ankerstraat 1
B-8400 Oostende, België
Tel.: +32 59 342250
Fax: +32 59 330629
www.ilvo.vlaanderen.be

VALDUVIS

Fact Sheet II Financiële Stabiliteit

Juni 2014

Socio-economische onderzoekscel Visserij

Koen Mondelaers

Eenheid Landbouw en Maatschappij
koen.mondelaers@ilvo.vlaanderen.be

Els Vanderperren

Eenheid Dier - Visserij
Sectie Visserijtechniek
els.vanderperren@ilvo.vlaanderen.be

Kim Sys

Eenheid Dier - Visserij
Sectie Visserijtechniek
kim.sys@ilvo.vlaanderen.be

Arne Kinds

Eenheid Dier - Visserij
Sectie Visserijtechniek
arne.kinds@ilvo.vlaanderen.be

Laura Schotte

Eenheid Landbouw en Maatschappij
laura.schotte@ilvo.vlaanderen.be

LAURA SCHOTTE

Deze fact sheet werd opgesteld in het kader van het VALDUVIS-project. VALDUVIS ontwikkelt een methodologie om de duurzaamheid van de in België aangelande vis te scoren zowel voor de ecologische, sociale als economische pijler van duurzaamheid.

Deze tweede fact sheet Financiële Stabiliteit is een aanvulling op de eerste uit april 2014. Hier worden de opmerkingen van het MSP verwerkt. Voor de aanleiding, beschrijving en berekeningswijze van de indicator Financiële Stabiliteit wordt verwezen naar de eerste fact sheet.

Inhoud

I.	Multistakeholdersproces.....	2
II.	Discussiepunten en aanpassingen.....	2
A.	Berekening.....	2
B.	Benchmarking.....	3
III.	Relevantie van de indicator.....	5
IV.	Simulatie.....	5

I. Multistakeholdersproces

Op 16 mei 2014 werd een *multistakeholdersproces* (MSP) gehouden waarop belangrijke spelers uit de visserijsector werden uitgenodigd. Het doel van het MSP was de nieuw ontwikkelde indicatoren onder de loep te nemen. Hierbij werden een aantal discussiepunten besproken: 'Welke data wordt voor de berekening gebruikt?', 'Hoe worden de scores/kleuren/klassen bepaald?', 'Hoe scoort de Belgische vloot op deze indicator?',...

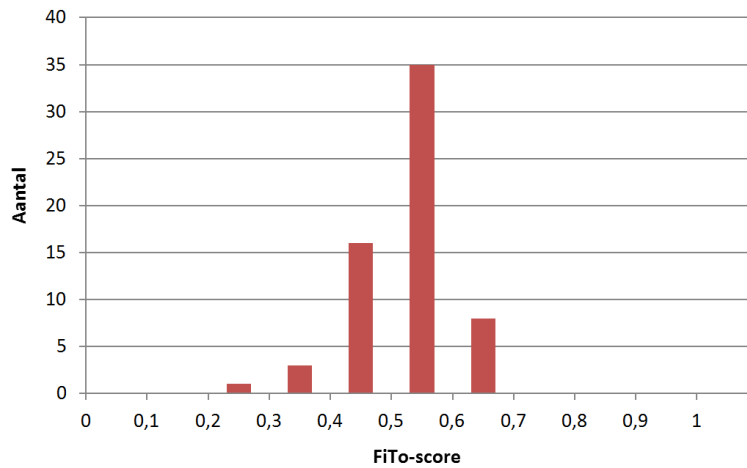
De opmerkingen en suggesties van de aanwezige stakeholders worden door het VALDUVIS-team in beschouwing genomen en waar mogelijk meegenomen in de verdere uitwerking van de indicatoren. Hieronder volgen de belangrijkste discussiepunten omtrent Financiële Stabiliteit en de verwerking ervan.

II. Discussiepunten en aanpassingen

A. Berekening

De financiële stabiliteit wordt berekend aan de hand van het SIM05-mdel (Ooghe *et al.*, 2012), zie eerste fact sheet. Ook hier werd door de stakeholders verkozen om met gemiddelde waarden over een bepaalde tijdsduur te werken. Dit om de grote mate van onvoorspelbaarheid enigszins in te perken. De berekening van de 8 afzonderlijke ratio's is gebeurd op basis van jaarrekeningen uit 2010, 2011 en 2012, waarvan het rekenkundig gemiddelde werd genomen. Deze waarden werden vervolgens gecombineerd tot 1 FiTo-score (zie fact sheet Financiële Stabiliteit). In onderstaande figuren is de verdeling van de FiTo-scores te zien voor de Belgische vloot¹.

¹ Enkel de jaarrekeningen voor rederijen die onder het statuut van NV of BVBA varen zijn beschikbaar. Een vijftal reders varen onder een ander statuut waardoor deze niet opgenomen zijn in de berekening.

Figuur 1: Verdeling gemiddelde FiTo-scores

Het nadeel van werken met een gemiddelde score over drie jaar is dat de evolutie in de FiTo-score minder snel zichtbaar is. Wanneer een bepaald schip veranderingen doorvoert met het oog op het verbeteren van de financiële stabiliteit, zal dit minder snel gereflecteerd worden in de behaalde score.

B. Benchmarking

In de eerste fact sheet wordt de behaalde FiTo-score gepositioneerd in een percentieltabel om een duurzaamheidscore te bekomen. In het komende deel wordt iets dieper ingegaan op de verschillende manieren van *benchmarking* en de implicaties van het rekenen met de gemiddelde score

Interne benchmarking

Bij het onderling vergelijken van de schepen worden de FiTo-scores tegenover elkaar gepositioneerd. Elk schip krijgt dan een relatieve “duurzaamheidscore” op basis van zijn positie t.o.v. de hoogste en laagste waarde binnen de vloot (zie bv. lineaire regressie in fact sheet Rentabiliteit Totaal Vermogen).

Externe benchmarking

In de eerste fact sheet is de externe benchmarking uitgevoerd door de het plaatsen van de bekomen FiTo-score in een percentieltabel. Deze percentieltabel bevat alle FiTo-scores behaald door de steekproefpopulaties gebruikt bij de ontwikkeling van het model. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen ondernemingen die na 3 jaar nog steeds lopend zijn, en ondernemingen die na 1 of 3 gefaald zijn (zie figuur 2).

Percentiel	lopend	1 jaar falend	3 jaar falend
100	0,8052	0,7428	0,7560
95	0,6571	0,5727	0,6032
90	0,6306	0,5542	0,5803
85	0,6151	0,5430	0,5676
80	0,6038	0,5322	0,5594
75	0,5953	0,5234	0,5523
70	0,5877	0,5142	0,5460
65	0,5815	0,5054	0,5404
60	0,5753	0,4941	0,5347
55	0,5695	0,4852	0,5282
50	0,5636	0,4753	0,5211
45	0,5574	0,4638	0,5133
40	0,5513	0,4530	0,5039
35	0,5444	0,4410	0,4935
30	0,5363	0,4295	0,4811
25	0,5263	0,4143	0,4666
20	0,5113	0,3970	0,4503
15	0,4913	0,3753	0,4292
10	0,4613	0,3470	0,4008
5	0,4144	0,3058	0,3570
0	0,1619	0,1635	0,1514
Optimaal afkappunt		0,5326	0,5500
N	31 361	2 656	10 510

Figuur 2 : : percentieltabel SIM05-model (Ooghe *et al.*, 2012)

Afhankelijk van in welke tabel de behaalde FiTo-score wordt geplaatst wordt een andere boodschap gegeven. Het plaatsen in de **lopende** tabel duidt aan hoeveel percent van de ondernemingen uit de steekproef, die na 3 jaar (en dus ook na 1 jaar) nog lopend waren, een hogere en lagere score heeft behaald. Bevindt men zich bovenaan de tabel, bv. met een score van 0.6306, dan duidt dit aan dat 90% percent van de nog lopende ondernemingen een lagere score had. Dit wil zeggen dat met een score van 0.6306 de kans op nog lopend zijn binnen 3 jaar erg groot is. Er is dus sprake van een grote financiële stabiliteit. Dit is de werkwijze toegepast binnen de eerste fact sheet. Op basis van de percentielen kunnen dan eventueel klassen worden opgesteld (zie eerste fact sheet).

Tijdens het MSP werd een andere optie geïllustreerd: het plaatsen van de score binnen de tabel van ondernemingen die **na 3 jaar gefaald** waren. Bevindt men zich hier bovenaan de tabel, bv. score 0.5676, dan heeft 85% van de ondernemingen die na 3 jaar falend een lagere score behaald. Slechts 15% van de gefaalde ondernemingen had een score even groot of groter dan 0.5676. De kans op falen met dergelijke score is dus relatief klein. Dit is een interessant inzicht, aangezien de voorspelling op falen binnen drie jaar een indicatie is van structureel financiële problemen en dus een zwakke financiële stabiliteit. Opnieuw kunnen op basis van de percentielen klassen worden opgesteld (zie presentatie MSP III).

Wanneer er geopteerd wordt om extern te *benchmarken* wordt best vergeleken met de lopende tabel. Dit omdat vanuit het duurzaamheidsprincipe interessanter is te positioneren tegenover ondernemingen die zeker nog lopend zijn in de toekomst. Op deze manier kan met grotere zekerheid een uitspraak gedaan worden over de kans op voortbestaan en dus ook over de financiële stabiliteit.

Opmerkingen

Aangezien de FiTo-scores voor de rederijen berekend worden met gemiddelde waarden over 2010-2012, zouden ze idealiter ook vergeleken moeten worden met scores die ook over een gemiddelde van drie jaar zijn berekend. Dit is in deze tabel niet het geval, het betreft hier scores berekend op jaarbasis voor de periode tussen 1990-1999.

Het feit dat de data van de steekproeven in bepaalde gevallen al meer dan 20 jaar oud is, kan een vertekend beeld geven. De keuze voor de financiële ratio's en de behaalde scores kunnen door de veranderende marktsituatie en financiële omgeving misschien niet meer de meest relevante zijn. Daarbij komt ook nog dat dit model ontwikkeld is voor de volledige Belgische economie (en dus zeker tot op bepaalde hoogte ook representatief is voor de visserijsector), maar het is mogelijk dat andere financiële ratio's relevanter zijn voor het voorspellen van financiële stabiliteit binnen de visserijsector. Het kan dus erg interessant zijn om het model te updaten en specifiek voor de visserijsector te ontwikkelen. Zoals in de eerste fact sheet reeds aangegeven is het niet mogelijk dit te realiseren binnen de tijdspanne van het project VALDUVIS.

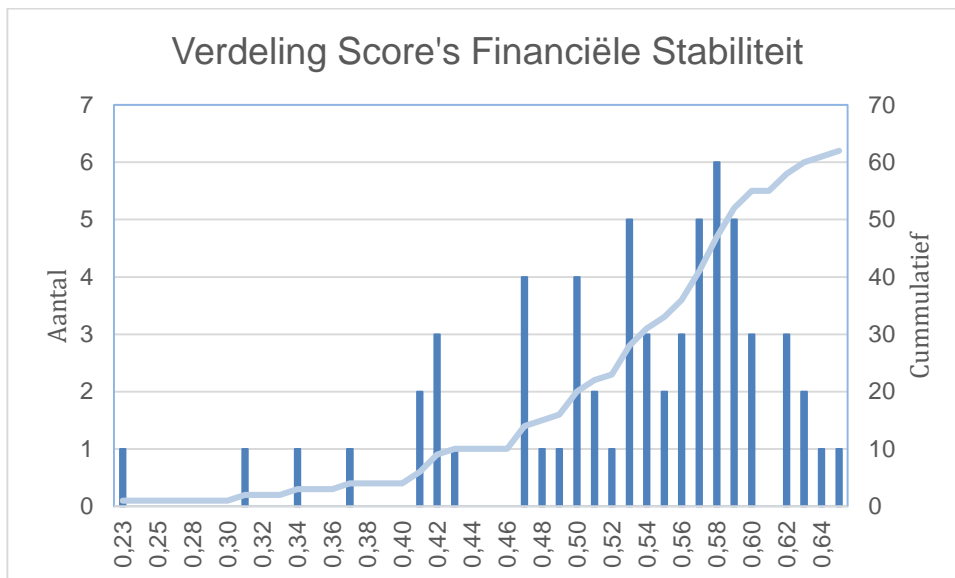
III. Relevantie van de indicator

Er werd getwijfeld aan het nut van de indicator. In het vorig MSP is echter besloten financiële gezondheid mee te nemen aangezien dit een belangrijk aspect is van duurzaamheid. (Duurzaamheid bestaat uit drie pijlers: ecologisch – economisch – sociaal). In de eerste plaats is de indicator nuttig als leerinstrument voor de reder, die zich kan vergelijken met anderen uit de sector. Ten tweede kan het plaatsen van deze informatie op de klok een discrepantie aantonen tussen het leveren van duurzaamheidsinspanningen en de verwachte vergoeding.

Op basis van een uitgebreide studie is het SIM05-model geselecteerd als tot heden de beste optie om de financiële gezondheid van een bedrijf in te schatten. Hierboven is aangegeven hoe het model kan verbeterd worden.

IV. Simulatie

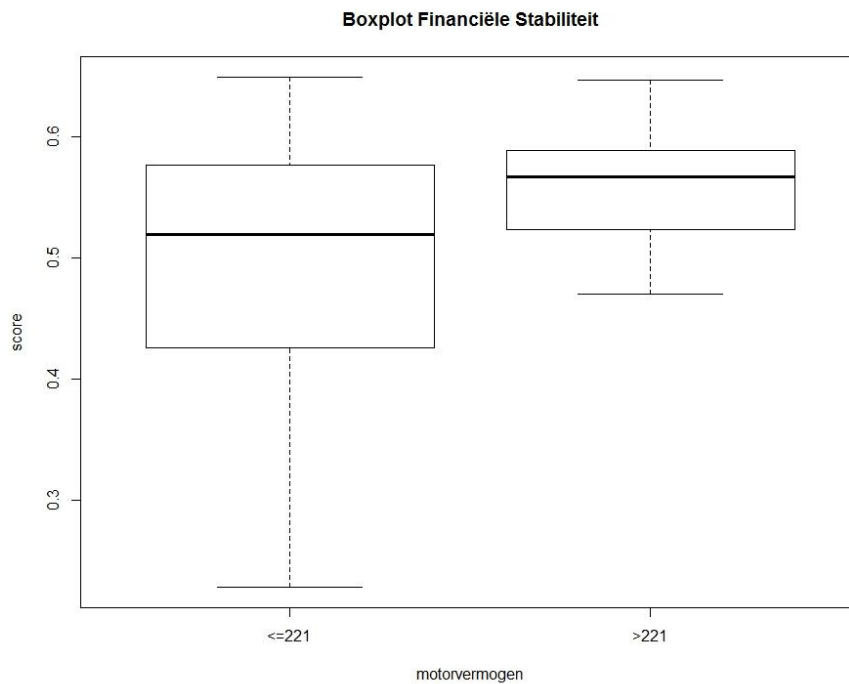
Aan de hand van de gegevens uit de jaarrekeningen (balanscentrale, Nationale Bank) konden FiTo scores berekend worden voor de jaren 2010 t.e.m. 2012 (voor 2013 waren nog onvoldoende gegevens beschikbaar). Op basis van deze gegevens werd voor elke rederij de gemiddelde score berekend. In totaal konden de scores berekend worden voor 63 rederijen. Voor 58 rederijen was het mogelijk om de drie scores te berekenen en dus het gemiddelde weer te geven.

Figuur 3: Spreiding FiTo scores

De gemiddelde jaarlijkse score van de vloot daalde van 0,54 in 2010 en 2011 naar 0,51 in 2012. Hoewel statistische verbanden moeilijk te vinden zijn door de beperkte omvang van de dataset, valt het op te dat rederijen met een vaartuig behorende tot het GVS in het algemeen beter scoren dan vaartuigen uit het KVS (gemiddeld Fito score KVS

en GVS respectievelijk 0,503 en 0,550). Uit de boxplot valt ook af te leiden hoe de scores voor beide segmenten verdeeld zijn. In beide segmenten valt op dat de onderste helft van de scores een ruimere spreiding heeft dan de bovenste helft. Binnen het GVS hebben 8 van de 35 rederijen een score lager dan 0,50, bij rederijen met een vaartuig behorende tot het KVS liggen 11 van de 28 berekende scores lager dan 0,50.

Figuur 4: Boxplot FiTo scores (GVS t.o.v. KVS)

EINDE FACT SHEET